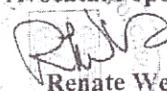

AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

Aprob,
Avocatul Poporului

Renate Weber

Raport

privind vizita desfășurată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt, din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Olt

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare
2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare
3. Recomandări

Craiova – 2024

1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare O.P.C.A.T.), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor O.P.C.A.T., monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, conform art. 4 din O.P.C.A.T..

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019, și conform Planului de vizite aprobat pentru anul 2024, la data de 5 noiembrie 2024 a fost efectuată o vizită inopinată la Centrul de Reținer și Arestare Preventivă (C.R.A.P.) Olt, din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean (I.P.J.) Olt.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanții instituției Avocatul Poporului, Lucian Moșoiu - jurist, Carmen Floriana Ilie - medic, Alina Angela Aron - psiholog, consilieri în cadrul Centrului zonal Craiova al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, și Costel Hârșoveanu - reprezentant al organizației neguvernamentale Organizația pentru Apărarea Drepturilor Omului (O.A.D.O.) Craiova.

Vizita a avut următoarele obiective: consolidarea protecției persoanelor private de libertate împotriva pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante; verificarea condițiilor de cazare; asigurarea asistenței pentru sănătate; asistența psihologică; precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție.

La începutul vizitei, reprezentanții MNP au prezentat șefului Centrului de Reținer și Arestare Preventivă Olt, Robert Emilian Ilie - Inspector Principal de Poliție, temeiul legal în baza căruia se desfășoară vizita, etapele desfășurării acesteia, modalitatea de întocmire a Raportului de vizită, emiterea recomandărilor, precum și obligațiile instituției vizitate, potrivit prevederilor din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată.

Raport de vizită: Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt

Pe parcursul vizitei s-au mai purtat discuții cu medicul, Diana Constantina Nicolae - Comisar de Poliție, dar și cu o parte din personalul centrului, referitoare la obiectivele vizitei. Aceștia au manifestat disponibilitate pentru comunicare cu toți membrii echipei de vizită și au permis accesul atât la documentele solicitate, cât și la spațiile centrului, în conformitate cu prevederile legale.

2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare

a) informații generale

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt a fost amenajat în anul 1969, odată cu construirea și darea în folosință a clădirii Inspectoratului de Poliție Județean (I.P.J.) Olt și își desfășoară activitatea la parterul și demisolul pavilionului principal, cu acces din interiorul clădirii și prin curtea interioară.

Este organizat și funcționează cu respectarea dispozițiilor art. 107 din Legea 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare prevăzute de Legea nr. 169/2017, a Hotărârii Guvernului nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013, a Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și a măsurilor necesare pentru siguranța acestora, coroborate și cu alte acte normative (legi, ordine, proceduri, dispoziții subsecvente).

C.R.A.P. Olt asigură primirea, înregistrarea, încarcerarea, supravegherea, paza, transferul, punerea în libertate și respectarea drepturilor și libertăților persoanelor private de libertate, în condițiile prevăzute de lege.

Potrivit organigramei, activitatea C.R.A.P. Olt era asigurată de 21 de lucrători, având în componență: 4 șefi de schimb, 4 polițiști care efectuau supravegherea camerelor de deținere și 12 polițiști, din care făcea parte și șeful C.R.A.P., care compuneau escortele pentru însoțirea persoanelor private de libertate. Erau încadrați 20 de lucrători, iar 1 post (escortă) era vacant pentru care procedura de încadrare era în curs de desfășurare. Activitatea de pază și supraveghere a persoanelor private de libertate era realizată permanent, conform programului de lucru organizat în două schimburi, între orele 8⁰⁰-20⁰⁰ și 20⁰⁰-08⁰⁰, alcătuite de regulă dintr-un șef de tură și doi polițiști aflați în serviciul de pază și supraveghere.

La data efectuării vizitei, în centru erau custodiate 20 de persoane private de libertate (bărbați), la capacitatea legală de 26 de locuri. Toate persoanele erau arestate preventiv până la 3 luni, nefiind custodiate persoane minore, persoane care să prezinte risc de securitate și nici persoane aflate în refuz de hrană.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

2

Raport de vizită: Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt

În cursul anului 2024, până la data vizitei, au fost încarcerate un număr de 345 de persoane private de libertate.

b) condiții de cazare

În Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt erau amenajate 10 camere de deținere (5 cu câte 2 paturi, 4 cu câte 3 paturi, una cu 4 paturi), amplasate la demisolul clădirii I.P.J. Olt.

Repartizarea persoanelor private de libertate în camere se realiza conform prevederilor art. 42 din Ordinul nr. 14/2018, cu respectarea criteriilor de separație.

Camerele dispuneau de luminat natural scăzut, în câteva camere fiind folosit și iluminatul artificial pe timpul zilei, iar pe timpul nopții se folosea iluminatul de veghe, **care nu funcționa în toate camerele (nr. 5, nr. 6, nr. 7), fapt pentru care echipa de vizită recomandă conducerii I.P.J. Olt asigurarea iluminatului de veghe în toate camerele**, potrivit prevederilor art. 12 alin. (9) din Ordinul nr. 14/2018 și ale art. 256 alin. (3) din H. G. nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013.

Camerele aveau în dotare aparate de aer condiționat funcționale, telefoane, aparate TV conectate la rețeaua de cablu și mobilier compus din paturi metalice prevăzute cu sertare pentru păstrarea obiectelor personale, mese, scaune și cazarmament (saltele, perne, pături și lenjerie). **Erau câteva camere (nr. 7, nr. 9, nr. 10) în care temperatura era scăzută, aparatele de aer condiționat fiind demontate pentru efectuarea unor lucrări de reparații exterioare.** Ținând cont de faptul că la data vizitei (05.11.2024) persoanele arestate foloseau aparatele de aer condiționat pentru încălzirea camerelor, **echipa de vizită recomandă conducerii I.P.J. Olt să efectueze demersurile necesare pentru a asigura o temperatură optimă și în camerele în care erau demontate aparatele de aer condiționat**, potrivit prevederilor art. 12 alin. (11) din Ordinul nr. 14/2018.

În camerele nr. 1, nr. 5, nr. 6 și nr. 7, pereții camerelor erau murdari și necesitau lucrări de igienizare, iar unele paturi prezentau un grad avansat de uzură. Având în vedere aceste aspecte, echipa de vizită consideră necesar să se efectueze igienizarea și dotarea corespunzătoare a camerelor în care au fost constatate deficiențe, precum și repararea sau înlocuirea paturilor uzate, potrivit prevederilor art. 12 alin. (1) și alin. (4) din Ordinul nr. 14/2018.

După verificarea camerelor de deținere, echipa de vizitare a observat că în unele camere nu erau puse la dispoziția persoanelor private de libertate exemplare ale Regulamentului de Ordine Interioară (ROI), potrivit art. 38 alin. (7) din Ordinul nr. 14/2018.

Raport de vizită: Centrul de Reținer și Arestare Preventivă Olt

Apa rece era furnizată permanent de la rețeaua centralizată, iar apa caldă și agentul termic erau asigurate cu centrala proprie a I.P.J. Olt.

În camerele de deținere în care puteau fi custodiate câte două persoane, dar și în cea cu patru persoane erau grupuri sanitare proprii, dotate corespunzător, curate, pavimentul placat cu gresie și pereții cu faianță, ușor de igienizat. Cele 4 camere de cazare în care erau custodiate câte trei persoane nu aveau grupuri sanitare proprii, dar exista în apropiere un grup sanitar comun, format din două compartimente cu intrări separate **care necesitau o mai bună igienizare**. În primul compartiment erau 3 cabine de duș și 3 chiuvete, iar în al doilea două cabine de wc, ambele având pavimentele placate cu gresie și pereții cu faianță, iar instalațiile sanitare erau complete și în stare de funcționare. **Cabinele de duș aveau uși culisante din PVC care erau nefuncționale, nefiind asigurată intimitatea. Echipa de vizită recomandă conducerii I.P.J. Olt asigurarea intimității la grupul sanitar comun și o mai bună igienizare**, potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) din Ordinul nr. 14/2018.

Dezinsecția, dezinfecția și deratizarea se efectuau periodic de către firma cu care era încheiat un contract de prestări servicii, ultima lucrare fiind executată la data de 09.08.2024. Din verificările făcute și din discuțiile purtate cu persoanele private de libertate a rezultat că nu a fost semnalată prezența insectelor sau a rozătoarelor.

Persoanele custodiate aveau posibilitatea la nevoie să apeleze supraveghetorul printr-un sistem de avertizare, acționat din interiorul camerei, de la butonul de apelare.

În interiorul centrului mai erau amenajate: biroul șefului de centru, biroul de comandă, birou secretariat și evidența persoanelor, cabinetul medical, spațiu destinat fotografierii și amprentării, spațiu pentru arhivă, vestiare pentru agenți, clubul, magazia pentru bunurile persoanelor private de libertate, o cameră de percheziție, oficiul alimentar, magazie materiale igienico-sanitare, grup sanitar pentru personal etc..

Camera de grefă era amenajată în același spațiu în care se acordau și vizitele persoanelor private de libertate, situată la parterul clădirii.

Clubul centrului necesita o igienizare și o amenajare corespunzătoare și dotarea cu mapele care să cuprindă actele normative prevăzute la art. 61 din Legea 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, potrivit prevederilor art. 15 alin. (5) din Ordinul nr. 14/2018.

Raport de vizită. Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt

Echipa de vizită recomandă conducerii I.P.J. Olt efectuarea lucrărilor de igienizare a spațiilor centrului, în care au fost constatate deficiențe, amenajarea corespunzătoare a bibliotecii din club și dotarea acesteia cu mapele care să cuprindă actele normative prevăzute la art. 61 din Legea 254/2013 și potrivit prevederilor art. 15 alin. (5) din Ordinul nr. 14/2018.

Am constatat că la intrarea în centru nu erau amenajate o rampă pentru accesul persoanelor cu dizabilități și o cameră de cazare dotată cu facilități pentru persoanele private de libertate cu dizabilități, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (15) și alin. (16) din Ordinul nr. 14/2018, în care se stipulează că „În fiecare centru vor fi prevăzute căi de acces pentru persoanele cu dizabilități”; „În cazul persoanelor private de libertate cu dizabilități vor fi prevăzute camere de cazare dotate corespunzător”. Chiar dacă la data vizitei în centru nu erau custodiate persoane cu dizabilități, **considerăm necesară amenajarea unei camere de cazare pentru această categorie de persoane. În timpul vizitei s-a discutat cu șeful C.R.A.P. Olt despre posibilitatea amenajării în incinta centrului a unei camere pentru izolarea persoanelor private de libertate care se pot manifesta violent. Echipa de vizită recomandă conducerii I.P.J. Olt analizarea posibilității de a amenaja o cameră pentru izolarea persoanelor private de libertate care se pot manifesta violent, potrivit prevederile art. 7 alin. (3) lit. a) din Ordinul nr. 14/2018.**

Curtea de plimbare era betonată, acoperită, permitea pătrunderea aerului și a luminii naturale, fiind dotată cu o bicicletă medicinală, cu bară fixă pentru efectuarea exercițiilor fizice, bancă, telefon și cutie poștală. Persoanele private de libertate aveau acces la curtea de plimbare, conform programului zilnic al centrului, indiferent de condițiile meteorologice.

În centru exista un sistem de supraveghere video, fiind montate camere conform prevederilor legale, în spațiile comune, în curtea de plimbare și în exteriorul centrului.

Șeful C.R.A.P. Olt a precizat echipei de vizită că la nivelul Inspectoratului Județean de Poliție Olt este în desfășurare contractul de proiectare și execuție lucrări „Modernizare prin reabilitare a sediului Inspectoratului Județean de Poliție Olt și a sediului secundar din județul Olt, din municipiul Slatina”, înregistrat la I.P.J. Olt la data de 02.11.2023.

Persoanele arestate au fost interviewate de membrii echipei de vizită în legătură cu condițiile din arest, accesul la avocat și la interpret, asistența psihologică, asistența medicală, respectarea drepturilor, distribuirea produselor igienico-sanitare etc.. Acestea au menționat că sunt mulțumite de condițiile din C.R.A.P. Olt și de modul cum sunt tratate de personalul centrului.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

5

Raport de vizită: Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt

c) asigurarea hranei

Hrana se distribuia persoanelor private de libertate conform situației de efective transmisă zilnic de conducerea centrului, era preparată și livrată de o societate comercială, conform contractului cadru de prestări servicii din data de 26.06.2024.

În centru era amenajată o cameră (oficiu alimentar) destinată primirii și distribuirii hranei către persoanele private de libertate, care era dotată corespunzător (masă, scaune, fișete metalice pentru păstrarea veselei ce urma a fi distribuită persoanelor private de libertate la încarcerare, mașină pentru spălat vasele, chiuvetă cu blat din inox, frigider pentru păstrarea probelor de hrană, feliator, cuptor cu microunde, 3 frigider pentru păstrarea alimentelor achiziționate de persoanele private de libertate sau a celor primite de la familie cu ocazia vizitelor).

Din constatările echipei de vizită, oficiul alimentar necesita igienizarea spațiului, potrivit art.14 alin. (7) și art. 160 alin. (2) lit. b) din Ordinul nr. 14/2018.

Erau asigurate 3 mese/zi, meniurile erau întocmite în funcție de numărul persoanelor private de libertate, cu respectarea normelor de hrană stabilite, a confesiunii religioase și a afecțiunilor medicale de care suferea fiecare arestat. În cazul în care în urma consultului medical se constata existența unei afecțiuni care necesita un anumit tip de dietă (diabet zaharat, hipertensiune arterială etc.), medicul centrului întocmea regimul alimentar, iar acesta era adus la cunoștința conducerii C.R.A.P. Olt, care efectua demersuri în vederea asigurării regimului adecvat de hrană.

Echipe de vizită a analizat hrana primită pentru masa de prânz și a constatat că era corespunzătoare. La data efectuării vizitei existau prelevate probe alimentare păstrate într-un frigider destinat acestui scop.

d) asigurarea asistenței pentru sănătate

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt deținea Autorizație Sanitară de funcționare eliberată de Centrul Medical Județean Olt în data de 07.04.2021.

Asistența medicală pentru persoanele private de libertate era asigurată de 3 medici, un medic în specialitatea medicină internă care îndeplinea și funcția de medic șef al Centrului Medical Județean Olt, doi medici specialiști de medicină de familie, în ture de 8 ore (intervalul orar 07⁰⁰- 15⁰⁰). După program, asistența medicală era asigurată prin rotație de personalul din cadrul Centrului Medical Județean (C.M.J.) Olt, printr-un serviciu de permanență telefonică la domiciliu. Acordarea asistenței

Raport de vizită: Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt

medicale profilactice, curative și efectuarea tratamentelor pentru persoanele private de libertate se realiza prin activități de bază, precum asistența medicală în specialitatea medicină de familie sau medicină dentară. Se urmărea evoluția stării de sănătate a persoanelor private de libertate și se aplicau măsurile medicale necesare, potrivit prevederilor legale.

În cadrul C.R.A.P. Olt era amenajat un spațiu pentru efectuarea vizitei medicale înainte de repartizarea în camere, și pentru acordarea consultațiilor medicale pentru persoanele arestate. În desfășurarea activității medicale erau utilizate corespunzător tipizate (fișe medicale pentru persoane private de libertate, fișe de triaj medical, consimțământ informat, notă privind constatarea mărcilor traumatice, bilete de trimitere, formulare rețete, adeverințe medicale etc.), potrivit art. 161 din Ordinul 14/2018.

Pentru asigurarea evidenței activității de asistență medicală a persoanelor private de libertate, registrele erau păstrate la cabinetul medical în condiții de siguranță și confidențialitate.

S-a verificat aleatoriu necesarul de medicamente din aparatul de urgență, fiind asigurat corespunzător, potrivit prevederilor Ordinului 153/2003 emis de Ministerul Sănătății și Familiei pentru aprobarea normelor metodologice privind înființarea, organizarea și funcționarea cabinetelor medicale - Anexa 2, dotarea minimă obligatorie pentru cabinete medicale de specialitate.

Consultațiile medicale se acordau în mod obligatoriu la introducerea în arest, conform prevederilor Legii nr. 254/2013, și la solicitarea persoanelor private de libertate sau ori de câte ori erau necesare.

La primirea în centru a persoanei private de libertate se efectua examenul clinic general cu scopul depistării urmelor de violență și a bolilor infectocontagioase și parazitare, în 24 de ore de la primire, potrivit prevederilor legale. În cazul în care controlul medical obligatoriu la depunerea în arest era efectuat de asistentul medical, acesta întocmea o fișă medicală de triaj, urmând ca în cel mai scurt timp posibil, persoana privată de libertate să fie consultată de medic.

S-a verificat registrul de examinări medicale la introducerea persoanelor private de libertate în centru și în anul 2024, până la data vizitei și nu au existat cazuri de refuz al consultului medical la persoanele nou intrate în centru. În anul 2024, în Registrul pentru consultațiile medicale curente erau consemnate corespunzător 512 consultații pentru persoanele private de libertate.

Persoanele custodiate beneficiau de tratament în mod gratuit, în baza unei prescripții eliberate de medicii specialiști. Medicamentele prescrise erau păstrate la cabinet, în condiții corespunzătoare de

Raport de vizită: Centrul de Reținer și Arestare Preventivă Olt

siguranță. În anul 2024, în Registrul de distribuire tratamente erau consemnate 1116 administrări de tratamente.

Persoanele private de libertate cu boli cronice erau luate în evidență de personalul medico-sanitar al cabinetului în Registrul de bolnavi cronici, dispensarizate, și li se asigura tratamentul, potrivit prevederilor legale. Din verificarea Registrului, în anul 2024 au fost înregistrate 13 cazuri de boli cronice, pentru care s-a primit tratamentul medical corespunzător.

Medicamentele recomandate pentru afecțiunile cronice erau distribuite numai de către personalul medical, până în ora 15⁰⁰, iar după program, administrarea tratamentului pentru bolile cronice se efectua de personalul angajat al centrului, care nu avea competență în administrarea tratamentului, potrivit prevederilor legale. **Echipa de vizită recomandă ca administrarea medicamentelor pentru persoanele arestate să se efectueze strict de către personalul medico-sanitar sau în prezența acestuia**, potrivit art. 158 alin. (4) și (5) din Ordinul nr. 14/2018 alin. (4) „Medicamentele și suplimentele alimentare sunt administrate persoanei private de libertate de către personalul medico-sanitar sau în prezența acestuia”, alin. (5) „Administrarea medicamentelor antidiabetice, tuberculostatice, antiepileptice, antipsihotice, anxiolitice, hipnotice și sedative, precum și a altor medicamente, la recomandarea medicului, se face strict supravegheat, în funcție de caz”.

Consultațiile medicale de specialitate erau asigurate prin prezentarea persoanelor private de libertate la Spitalul Județean de Urgență Slatina sau la Penitenciarele-Spital din cadrul rețelei medicale a Administrației Naționale a Penitenciarelor.

În ceea ce privește solicitările la Serviciul Național pentru Situații de Urgență 112 privind acordarea de prim ajutor persoanelor private de libertate, a fost înregistrat un caz medical la data de 31.10.2024, în care persoana a fost transportată la Spitalul de Urgență Slatina, iar după acordarea îngrijirilor medicale și a tratamentului a fost reintrodusă în centru.

În anul 2024 au existat două cazuri de refuz de hrană pentru perioade scurte, fiind gestionate potrivit prevederilor legale.

Din verificarea Registrului de mărci traumatice existent în centru, în anul 2024 erau înregistrate 10 cazuri de persoane private de libertate cu mărci traumatice, în care erau consemnate anul, luna, ziua, datele de identificare, descrierea urmelor de violență și observații. **Echipa de vizită a constatat că în Registrul de mărci traumatice trebuiau consemnate și ora examenului medical, recomandările medicale și proveniența leziunilor traumatice, conform afirmațiilor persoanei de**

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

8

la data respectivă. Echipa de vizită recomandă rubricarea Registrului de mărci traumatice și consemnarea orei la care s-a efectuat examenul medical, recomandările medicale și proveniența mărcilor traumatice, conform afirmațiilor acestuia, potrivit art. 159 alin. (8) - Examenul medical - „Semnele evidente de agresiune se înscriu într-un registru special în care se consemnează anul, luna, ziua și ora examenului medical, datele de identificare ale deținutului, descrierea urmelor de violență, proveniența acestora conform afirmațiilor deținutului și recomandările medicale” din H.G. nr. 157/2016 din 10 martie 2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

În anul 2024 nu au existat cazuri de tentative de suicid sau decese.

e) acordarea asistenței psihologice

Activitatea de asistență psihologică a persoanelor private de libertate încarcerate la nivelul I.P.J. Olt se desfășoară potrivit O.M.A.I. nr. 23/2015 privind activitatea de psihologie în M.A.I. cu modificările ulterioare, Dispoziției inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române (I.G.P.R.) cu nr. 48 din 27.05.2019 privind modul de acordare a asistenței psihologice persoanelor private de libertate aflate în centrele de reținere și arestare preventivă din subordinea I.G.P.R..

Activitatea desfășurată presupune acordarea asistenței psihologice primare persoanelor reținute sau arestate preventiv și asigurarea suportului psihologic în vederea adaptării la mediul de arest/ detenție, prin identificarea și ameliorarea stărilor disfuncționale atunci când acestea sunt semnalate.

Activitatea de asistență psihologică a persoanelor private de libertate se desfășoară ocazional, la solicitarea șefului C.R.A.P. sau a persoanelor private de libertate, reprezentând doar o mică parte din activitatea de psihologie la nivelul I.P.J. Olt desfășurată în ansamblu, care este complexă și voluminoasă.

În cadrul I.P.J. Olt există o singură funcție de ofițer psiholog, încadrat din anul 2005, absolvent al Universității București, Facultatea de Psihologie și Științele Educației (2003), și înscris în Colegiul Psihologilor din România din anul 2006.

Raport de viziă. Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt

Ofițerul psiholog deține atestat de liberă practică în specialitatea Psihologie militară - securitate națională, treapta de specializare Principal, forma de atestare Autonom. Suplimentar fișei postului deține atestat de liberă practică și în specialitatea Psihologie clinică, treapta de specializare Principal, forma de atestare Autonom.

Psihologul de unitate are obligativitatea de a participa la manifestări științifice și programe de formare continuă, în specialitățile de competență și în raport cu cerințele postului. Astfel, în perioada 2023-2024, ofițerul a participat la: programul de formare profesională continuă "Raportul de psihodiagnostic și evaluare clinică – provocări și limite", organizat de Centrul de Psihosociologie al Ministerului Afacerilor Interne, 11-18.12.2023 (10 ore); workshop-ul "Semnificația nonverbalului și microexpresiilor în comunicare", organizat de Inspectoratul General al Poliției Române, 23.05.2024 (3 ore); programul de formare profesională continuă cu caracter unic Conferința "ePsy: Entuziasm pentru Psihologie (ediția I)/2023, organizat de Asociația Națională a Editorilor și Autorilor de Teste Psihologice și Educaționale – ateliere cu durata cumulată de 10 ore; conferința Științifică Internațională "Știință și educație: noi abordări și perspective", organizată de Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău, 21-22 mai 2023; simpozionul Național de Psihologie al Poliției Române – ediția a XIII "Abordarea holistică a efectelor pandemice", organizat de Inspectoratul General al Poliției Române, 22-23.05.2024.

Cabinetul psihologic din cadrul IPJ Olt funcționează potrivit Avizului de funcționare nr. 14/18.12.2006, ca punct de lucru al Centrului de Psihosociologie – MAI, în specialitatea Psihologie aplicată în domeniul securității naționale.

Activitatea de asistență psihologică a persoanelor private de libertate se desfășoară în cadrul C.R.A.P. Olt, într-o încăpere care are destinația de cabinet medical, însă nu îndeplinește cerințele minime de dotare a unui cabinet psihologic. Echipa de vizită recomandă conducerii centrului a se avea în vedere, pe cât posibil, în viitor, amenajarea corespunzătoare a unui cabinet psihologic, cu o dotare tehnică adecvată, care de asemenea să asigure confidențialitatea serviciilor, însă și securitatea emoțională a psihologului și a persoanelor private de libertate, potrivit art. 87 alin. (2) din Ordinul nr. 14/2018.

În anul 2024 au fost acordate 19 asistențe psihologice primare persoanelor aflate în arest (din care 8 minori și 11 adulți, toți de sex masculin), pentru diverse motive: probleme personale, stări de

Raport de vizită: Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt

neliniște, persoană minoră, exprimarea intenția de autorânire, tentativă de suicid în antecedente, refuz de hrană, stare de furie.

În anul 2024 psihologul a identificat trei categorii vulnerabile de persoane cărora le-a fost asigurată asistența psihologică: minorii (8 minori), consumatorii de substanțe interzise autodeclarați (2 persoane) și persoanele aflate sub medicație psihotropă (4 persoane).

În anul 2024, în centru au fost custodiați 22 de minori, însă majoritatea dintre aceștia pentru o perioadă de câteva ore, maxim o zi. Ca elemente comune ale cazurilor de minori asistați, psihologul a menționat lipsa elementelor psihopatologice evidente, lipsa acuzelor somatice, potențialul adaptativ optim la mediul privativ.

Consumatorii de substanțe interzise autodeclarați, în număr de doi, au fost asistați psihologic la solicitarea lor. Cognitiv, afectiv și comportamental aceste persoane erau echilibrate; nu au fost evidențiate manifestări neurovegetative (specifice abstenenței).

Persoanele aflate sub medicație psihotropă (patru), au fost asistate psihologic la solicitarea lor sau a lucrătorilor CRAP, și nu au fost identificate nevoi speciale.

Au existat două refuzuri de hrană, motivate de cereri personale, care au durat câteva ore, neridicând probleme de gestionare și încetând imediat după acordarea asistenței psihologice și discuția cu Judecătorul pentru Drepturi și Libertăți.

f) interviuri cu persoanele arestate/reținute

Majoritatea persoanele private de libertate intervievate au menționat că la introducerea în arest le-au fost prezentate drepturile și le sunt respectate drepturile legale (asistența juridică, asistența medicală, dreptul la convorbiri telefonice, la petiționare și corespondență, la plimbarea zilnică, de a primi vizite, de a primi bunuri și de a efectua cumpărături etc.).

g) respectarea dreptului la convorbiri telefonice și comunicări on-line

În camerele din centru și în curtea de plimbare existau montate aparate telefonice la care se puteau efectua convorbiri naționale și internaționale, fiind asigurată confidențialitatea acestora. În cadrul centrului exista un spațiu amenajat în camera de percheziție pentru efectuarea comunicărilor online.

Persoanele private de libertate au menționat că cererile le-au fost aprobate de șeful centrului, li s-au respectat confidențialitatea și durata convorbirilor telefonice și la comunicări on-line, fiind astfel respectate prevederile art. 118 din Ordinul nr. 14/2018, art. 246 din Regulamentul de aplicare a Legii

Raport de vizită: Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt

nr. 254/2013 și ale art. 121 alin. (1) și (2), Secțiunea a 8-a, Dreptul la comunicări on-line din Ordinul nr. 14/2018.

Evidența acordării dreptului de a primi vizite se ținea în Registrul de evidență vizite, pachete și bani. În cursul anului 2024, până la data vizitei s-au acordat un număr de 676 de vizite persoanelor private de libertate custodiata Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt.

e) alte aspecte

În timpul vizitei au fost verificate mai multe registre întocmite privind evidențierea activităților desfășurate cu persoanele private de libertate, constituite în condițiile art. 114 lit. c) din Legea nr. 254/2013 și în conformitate cu prevederile art. 68 alin. (1) din Ordinul nr. 14/2018. Registrele prevăzute erau completate corespunzător de către persoanele desemnate în acest sens prin fișa postului, în conformitate cu prevederile din Anexa nr. 2, cu formularele utilizate în activitatea centrelor de reținere și arestare preventivă, din Ordinul nr. 14/2018.

A fost verificat și modul în care se efectua activitatea de percheziție corporală amănunțită și controlul bagajelor persoanelor private de libertate la introducerea în centru. S-a constatat că percheziția corporală se efectua de către un polițist de același sex cu persoana respectivă, **într-o cameră care necesita dotarea cu un paravan pentru asigurarea intimității**, potrivit prevederilor art. 35 alin. (2) din Ordinul nr. 14/2018.

În procesul verbal întocmit la introducerea în centru erau consemnate mențiunile cu privire la data și ora primirii, camera în care persoana era repartizată, datele de identitate, precum și alte date care trebuiau menționate, potrivit prevederilor legale.

S-a verificat dosarul unei persoane private de libertate care fusese pusă în libertate și s-a constatat că la punerea în libertate, persoanei i se întocmea procesul-verbal în trei exemplare, din care unul se depunea la dosarul individual, unul rămânea la urma dosarului, iar celălalt se înmâna persoanei pusă în libertate, potrivit prevederilor art. 56 din Ordinul nr. 14/2018. **Echipa de vizită recomandă conducerii I.P.J. Olt să menționeze în cuprinsul procesului-verbal de predare a bunurilor și a adresei la care persoana privată de libertate urmează să locuiască după punerea în libertate**, potrivit art. 56 alin. (2) din Ordinul 14/2018;

Raport de vizită: Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt

3. Recomandări

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 47 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Inspectoratului de Poliție Județean Olt să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. asigurarea iluminatului de veghe în toate camerele, potrivit prevederilor art. 12 alin. (9) din Ordinul nr. 14/2018 și ale art. 256 alin. (3) din H. G. nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013;
2. dotarea spațiului necesar pentru efectuarea percheziției corporale cu un paravan pentru asigurarea intimității, potrivit prevederilor art. 35 alin. (2) din Ordinul nr. 14/2018;
3. menționarea în cuprinsul procesului-verbal de predare a bunurilor și a adresei la care persoana privată de libertate urmează să locuiască după punerea în libertate, potrivit art. 56 alin. (2) din Ordinul 14/2018;
4. amenajarea corespunzătoare a bibliotecii din clubul centrului și dotarea acesteia cu mapele care să cuprindă actele normative prevăzute, potrivit prevederilor art. 15 alin. (5) din Ordinul nr. 14/2018;
5. asigurarea unei temperaturi optime în camerele în care erau demontate aparatele de aer condiționat, potrivit prevederilor art. 12 alin. (11) din Ordinul nr. 14/2018;
6. punerea la dispoziția persoanelor private de libertate a exemplarelor ROI în toate camerele, potrivit art. 38 alin. (7) din Ordinul nr. 14/2018;
7. analizarea posibilității de a amenaja o cameră pentru izolarea persoanelor private de libertate care se pot manifesta violent, potrivit prevederile art. 7 alin. (3) lit. a) din Ordinul nr. 14/2018;

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

13

Raport de vizită: Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Olt

8. igienizarea corespunzătoare a spațiilor (camere, club, oficiu alimentar, grup sanitar comun) în care au fost constatate deficiențe, precum și repararea sau înlocuirea paturilor uzate, potrivit prevederilor art.12 alin. (1), alin. (4), art.14 alin. (7) și art.160 alin. (2) lit. b) din Ordinul nr. 14/2018;
9. amenajarea unei rampe pentru accesul persoanelor cu dizabilități și a unei camere de cazare dotată cu facilități pentru acestea, în conformitate cu prevederile art. 12, alin. (15) și alin. (16) din Ordinul nr. 14/2018;
10. asigurarea intimității la dușurile din grupul sanitar comun, potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) din Ordinul nr. 14/2018;
11. administrarea medicamentelor pentru persoanele arestate să se efectueze de către personalul medico-sanitar sau în prezența acestuia, potrivit art. 158 alin. (4) și alin. (5) din Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr.14/2018;
12. rubricarea Registrului de mărci traumatice și consemnarea orei la care s-a efectuat examenul medical, recomandările medicale și proveniența mărcilor traumatice, conform afirmațiilor deținutului, potrivit art. 159 alin. (8) din H.G. nr. 157/2016 din 10 martie 2016;
13. amenajarea corespunzătoare a unui cabinet psihologic, cu o dotare tehnică adecvată, care de asemenea să asigure confidențialitatea serviciilor, însă și securitatea emoțională a psihologului și a persoanelor private de libertate, potrivit art. 87 alin. (2) din Ordinul nr. 14/2018.

Craiova, 22 noiembrie 2024